

Sociālās iekļaušanas politikas koordinācijas komitejas sēdes (SIPKK)

PROTOKOLS Nr. 2

Rīgā,

2016.gada 21.jūnijs
plkst.15.00

Labklājības ministrijā, 3.stāva zālē (2.korpuss), Skolas ielā 28

SĒDĒ PIEDALĀS:

Ingus Alliks, komitejas vadītājs, Labklājības ministrijas Valsts sekretāra vietnieks

Elīna Celmiņa, komitejas vadītāja vietniece, Labklājības ministrijas Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta direktore

Komitejas locekļi:

Dace Strautkalne, Zemgales plānošanas reģiona Sociālo jautājumu attīstības speciāliste

Daiga Veinberga (pārstāv Ivetu Neimani), biedrības „Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija „Sustento”” valdes locekle

Dzintra Mergupe-Kutraite, Izglītības un zinātnes ministrijas Izglītības departamenta vecākā referente

Jānis Felsbergs, biedrības „Latvijas Pensionāru federācija” Pensiju komisijas vadītājs

Jānis Šnakšis (pārstāv Ilzi Slokenbergu), Zemkopības ministrijas Starptautisko lietu un stratēģijas analīzes departamenta Stratēģijas analīzes nodaļas vadītājs

Lidija Spārīte (pārstāv Viktoru Veretjanovu), Centrālās statistikas pārvaldes Dzīves līmeņa statistikas daļas vadītāja

Kristīne Fomina, Ekonomikas ministrijas Būvniecības un mājokļu politikas departamenta Sistēmu pārvaldības nodaļas juriskonsulte

Pēteris Leiškalns, Latvijas Darba devēju konfederācijas Sociālās drošības un veselības aizsardzības eksperts

Sandra Segliņa, Tieslietu ministrijas Stratēģijas departamenta vecākā referente

Citi:

Agnese Gaile, Labklājības ministrijas Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta vecākā eksperte

Kārlis Smudzis, Centrālās statistikas pārvaldes Dzīves līmeņa statistikas daļas vecākais referents

Rita Strode, Labklājības ministrijas Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta projekta “Iekļaujoša darba tirgus un nabadzības risku pētījumi un monitorings” vadītāja

SĒDĒ NEPIEDALĀS:

Elīna Ālere-Fogele, biedrības „EAPN-Latvia” valdes locekle

Egīls Baldzēns, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētāja vietnieks

Gaida Bēce, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Koordinācijas departamenta Starptautiskās sadarbības un Eiropas Savienības koordinācijas nodaļas vecākā eksperte

Daina Brante, Veselības ministrijas Stratēģiskās plānošanas nodaļas vecākā eksperte

Maruta Bubene, Rīgas domes Labklājības departamenta Rīgas patversmes vecākā sociālā darbiniece

Iveta Girucka, Satiksmes ministrijas Autosatiksmes departamenta Autotransporta nodaļas vecākā referente

Ligita Kadžule, biedrības „Latvijas Lauku sieviešu apvienība” Salas novada lauksaimniecības konsultante

Inga Kalniņa, Kurzemes plānošanas reģiona administrācijas projektu vadītāja

Kristīne Našeniece, Ārlietu ministrijas ES Koordinācijas departamenta direktore

Linda Naudiša, Kultūras ministrijas Sabiedrības integrācijas departamenta Sabiedrības integrācijas un pilsoniskās sabiedrības attīstības nodaļas vecākā referente

Ludis Neiders, Ekonomikas ministrijas Tautsaimniecības strukturpolitikas departamenta Ekonomiskās politikas koordinācijas nodaļas vadītāja vietnieks

Vineta Pavlovska, Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Koordinācijas un kontroles pārvaldes Dienestu koordinācijas biroja galvenā inspektore

Ineta Puriņa, Vidzemes plānošanas reģiona projektu vadītāja

Ilze Rudzīte, Latvijas Pašvaldību savienības padomniece veselības un sociālajos jautājumos

Vaira Vucāne, nodibinājuma „Latvijas Bērnu fonds” viceprezidente

Oskars Zuģickis, Latgales plānošanas reģiona Latgales pārstāvniecības vadītājs

Sēdi protokolē:

Elīna Celmiņa, komitejas vadītāja vietniece, Labklājības ministrijas Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta direktore

Darba kārtība:

1. Komitejas sēdes atklāšana un darba kārtības apstiprināšana.
2. Aktuālā informācija par ESF projekta aktivitātēm¹:
 - [Ikgadējs nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanas rīcībpolitikas izvērtējums;
 - [Jaunas metodoloģijas izstrāde iztikas minimuma patēriņa preču un pakalpojumu groza noteikšanai un tās aprobācija (izmēģinājumprojekti).
3. Sieviešu un vīriešu vienlīdzīgu iespēju un tiesību nodrošināšanas plāns 2016.-2018.gadam.
4. Citi jautājumi.

Sēdes norise:

1. Sociālās iekļaušanas politikas koordinācijas komitejas sēdes atklāšana un darba kārtības apstiprināšana. (Inguss Alliks, Elīna Celmiņa)

Inguss Alliks informē par komitejas izveidi un atjaunoto sastāvu.

Inguss Alliks atklāj Sociālās iekļaušanas politikas koordinācijas komitejas sēdi, un dalībnieki apstiprina sēdes darba kārtību (skatīt pielikumā).

Elīna Celmiņa iepazīstina klātesošos ar projekta „Iekļaujošas darba tirgus un nabadzības risku pētījumi un monitorings” vadītāju *Ritu Strodi*, aicina iepazīstināt ar aktuālo prezentāciju (pielikumā).

2. Aktuālā informācija par ESF projekta aktivitātēm²:

- [Ikgadējs nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanas rīcībpolitikas izvērtējums;
 - [Jaunas metodoloģijas izstrāde iztikas minimuma patēriņa preču un pakalpojumu groza noteikšanai un tās aprobācija (izmēģinājumprojekti).
- (Rita Strode)

Diskusijā piedalās: Dace Strautkalne, Jānis Felsbergs, Ingus Alliks, Elīna Celmiņa, Lidija Spārīte

¹Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 9.2.1.specifiskā atbalsta mērķa “Paaugstināt sociālo dienestu darba efektivitāti un darbinieku profesionalitāti darbam ar riska situācijā esošām personām” 9.2.1.2.pasākums “Iekļaujoša darba tirgus un nabadzības risku pētījumi un monitorings”

²Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 9.2.1.specifiskā atbalsta mērķa “Paaugstināt sociālo dienestu darba efektivitāti un darbinieku profesionalitāti darbam ar riska situācijā esošām personām” 9.2.1.2.pasākums “Iekļaujoša darba tirgus un nabadzības risku pētījumi un monitorings”

Rita Strode informē, ka ir veiksmīgi noslēgusies izsludinātajā iepirkumā „Ilgadējs nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanas rīcībpolitikas izvērtējums” iesniegto pretendentu piedāvājuma izvērtēšana, kurā kā uzvarētāja ir atzīta RSU, ar kuru šobrīd tiek veiktas pārrunas par līguma noslēgšanu.

Rita Strode informē, ka izvērtējuma vadītāja no līguma izpildītāju puses būs Taņa Lāce, kura koordinēs izvērtējuma izpildi.

Rita Strode iepazīstina ar līguma ietvaros paredzēto ziņojumu iesniegšanas laika grafiku, kuru izvērtējumā būs nepieciešama SIPKK iesaiste atbilstoši Ministru kabineta noteikumu nr. 386 21. punktā noteiktajam. Kopumā līguma ietvaros tiks iesniegti četri ziņojumi, no kuriem trīs būs starpziņojumi un viens būs gala ziņojums, par kuru saturu tiks gaidīta atgriezeniskā saite no SIPKK, norādot, vai ziņojumu saturs ir atbilstošs, precizējams, kādas nepilnības vai trūkumi ir novērojami.

Rita Strode informē par projekta ceturto aktivitāti - iztikas minimuma groza izstrādi, kuras ietvaros šobrīd tiek strādāts pie tehniskās specifikācijas pilnveides.

Rita Strode atgādina, ka maijā SIPKK saskaņošanai tika izsūtīta iztikas minimuma groza tehniskā specifikācija, lūdzot sniegt komentārus, ieteikumus par to, ko nepieciešams uzlabot vai mainīt. No Centrālās Statistikas pārvaldes un Veselības ministrijas tika saņemti plašāki komentāri par iesūtītās tehniskās specifikācijas saturu, kuri šīs sēdes laikā tiks izskatīti detalizētāk un par kuriem tiks sniegts Labklājības ministrijas viedoklis.

Rita Strode informē, ka pēc sēdes turpināsies darbs pie iepirkuma dokumentācijas izstrādes, ņemot vērā sēdes laikā pārrunātos komentārus.

Rita Strode iepazīstina ar Centrālās statistikas pārvaldes un Veselības ministrijas saņemtajiem komentāriem un lūdz *Elīnu Celmiņu* iepazīstināt ar kopējo viedokli no Labklājības ministrijas puses par to, ko var iekļaut tehniskajā specifikācijā, kas jau ir iekļauts, taču nav pamanīts, sniedzot komentārus.

Elīna Celmiņa informē, ka pārsvarā no SIPKK tika saņemta atgriezeniskā saite, ka priekšlikumu un iebildumu nav. No Centrālās statistikas pārvaldes un Veselības ministrijas tika saņemti komentāri un priekšlikumi par iepirkuma tehniskās specifikācijas saturu, kurus šodien Labklājības ministrija vēlas pārrunāt, lai nonāktu pie vienota redzējuma.

Elīna Celmiņa lūdz klātesošos iepazīties ar prezentāciju, kurā ir apkopoti Centrālās statistikas pārvaldes komentāri, jautājumi un priekšlikumi.

Elīna Celmiņa iepazīstina klātesošos ar pirmo Centrālās statistikas pārvaldes priekšlikumu, par to, ka vajadzētu norādīt iztikas minimuma izmantošanas mērķus, precizējot vai tas tiks piesaistīts konkrētiem normatīvajiem aktiem vai arī tam būs tikai ilustratīva vērtība.

Elīna Celmiņa sniedz komentāru par pirmo Centrālās statistikas pārvaldes priekšlikumu, par to, ka šobrīd Labklājības ministrija nevar izvirzīt šādu uzdevumu vai dot solījumu, ka nākotnē iztikas minimuma grozs tiks piesaistīts konkrētiem normatīvajiem aktiem. Ņemot vērā Eiropas pētījumu pieredzi, iztikas minimuma groza pievienotā vērtība izpaužas, vairāk pielietojot to esošo pabalstu un palīdzības līmeņu pietiekamības un adekvātuma novērtēšanai, bet mazāk - izmantojot saistošajos normatīvajos aktos. Līdz ar to šobrīd Labklājības ministrija piedāvā neiekļaut šādu uzdevumu tehniskajā specifikācijā un atstāt to kā iespējamo priekšlikumu, kuru varētu izvirzīt pētījuma veicēji vai metodoloģijas izstrādātāji, sniedzot šādu priekšlikumu pēc aprobācijas. *Elīna Celmiņa* jautā Centrālajai statistikas pārvaldei, vai CSP piekrīt šādai pieejai.

Lidija Spārīte uzsver, ka jautājums ir problemātisks un ka būtiski būtu saprast, kā turpmāk iztikas minimuma grozs tiks izmantots, un iesaka vēlreiz pārdomāt tā piesaisti saistošajiem normatīvajiem aktiem, kaut šobrīd

nevar konkretizēt, kā tieši būtu realizējama šī piesaiste. *Lidija Spārīte* norāda, ka iedzīvotāju uztverē iztikas minimuma grozs tiek skatīts kā rādītājs, kam būtu ar likumu nostiprinātas normas spēks.

Elīna Celmiņa atbild, ka CSP komentārā saklusa to, ka šobrīd nosaukt konkrētus normatīvos aktus, kuriem būtu jāpiesaista iztikas minimuma grozs nav iespējams, taču ir vēlme no pētniekiem sagaidīt priekšlikumus, vai un kā ar šo piesaistīšanu rīkoties. *Elīna Celmiņa* jautā, vai CSP viedoklis tiek pareizi saprasts.

Lidija Spārīte apstiprina, ka apmēram šāds ir CSP viedoklis.

Elīna Celmiņa atbild, ka šādu pieeju paredz tehniskā specifikācija. Minimāli ienākuma līmeni, kas tiek nodrošināti un pret kuriem pabalsti tiek mērīti, ir citi, par ko diskusija notikusi ārpus šīs sēdes, tomēr iztikas minimuma grozu Labklājības ministrija kopā ar CSP skata, kā tādu nepieciešamu atskaites līmeni, kas nepieciešams politikas novērtēšanai.

Pēteris Leiškalns jautā, ja pētījumā tiks secināts, ka nabadzības līmeņi atšķiras no relatīvās nabadzības skalas, vai tiks ieviestas kādas korekcijas attiecībā uz minimālā ienākuma līmeņiem.

Elīna Celmiņa atbild, ka iztikas minimuma grozs kalpotu par ļoti skaidru, pamatotu, argumentētu un izvērstu situācijas ilustrāciju. Šobrīd nostiprinātie minimāla ienākuma līmeņi ir balstīti uz politiskas vienošanās vai finanšu iespēju argumentiem. Šobrīd projektā ir paredzēts minimālā ienākuma līmenis, kas būtu balstīts rūpīgā metodoloģijā, kas paredz robežas novilkšanu pie 40% no mediānas ienākumiem. *Elīna Celmiņa* norāda, ka šis ir ļoti jūtīgs jautājums, ja izrādīsies, ka iztikas minimuma groza vērtība būs daudz augstākā nekā mūsu līdz šim nodrošinātie minimālā ienākuma līmeņi pie esošas sistēmas, kas būs viela pārdomām un turpmākai izmantošanai. Vienlaikus liela nozīme būs komunikācijai - kā groza vērtība un koncepts kopumā tiks virzīts publiskā telpā. Jāņem vērā, ka iztikas minimuma grozs nav vienā maksājumā obligāti nodrošināmā vērtība katram iedzīvotājam, jo cilvēku ienākumi var veidoties no dažādiem avotiem. Līdz ar to katram maksājumam, ko sociālās drošības sistēma paredz, nekādā ziņā nav jābūt iztikas minimuma groza vērtības apmērā.

Jānis Felsbergs jautā, atsaucoties uz prezentējamo Labklājības ministrijas komentāru par CSP priekšlikumu, vai pensionāriem tiks izstrādāts atsevišķs grozs.

Elīna Celmiņa atbild, ka atsevišķa groza izstrāde pensionāriem netika solīta iepriekšējo diskusiju laikā. CSP skatījumā jānoskaidro, kāds iztikas minimuma standarts ir vispiemērotākais – absolūtais, relatīvais vai kvazi-absolūtais - un vai ir nepieciešams to izstrādāt dažādiem patēriņa nosacījumiem vai līmeņiem. Labklājības ministrija grib sagaidīt priekšlikumus par iztikas minimuma standartu piemērotību un izvēli no pētniekiem, kas tam sniegtu argumentētu pamatojumu, jo ministrijai nav iepriekšējo datu par šo triju iztikas minimuma standartu piemērotības apstākļiem un nosacījumiem. *Elīna Celmiņa* skaidro pētniekiem izvērzi to uzdevumu saturu, pēc kuru veikšanas tiks nolemts kāds iztikas minimuma preču un pakalpojuma groza tips tiks izstrādāts un kādām iedzīvotāju grupām tas tiks izstrādāts.

Elīna Celmiņa iepazīstina klātesošos ar otro Centrālās statistikas pārvaldes komentāru, ka ir nepieciešams noskaidrot, kāds iztikas minimuma standarts valstī ir vispiemērotākais – absolūtais, relatīvais vai kvazi-absolūtais; un vai pietiek ar vienu iztikas minimuma grozu, vai to ir nepieciešams izstrādāt dažādiem minimālā patēriņa nosacījumiem.

Elīna Celmiņa sniedz komentārus, ka gribētu šo uzdevumu atstāt pētnieku ziņā, kam ir zināmi apsvērumi, kurš, kāpēc un kurā situācijā ir vispiemērotākais, un tad no viņiem sagaidīt šo priekšlikumu, uz kuru no variantiem virzīties. *Elīna Celmiņa* atzīmē, ka nepieciešami dati, lai spriestu par šo jautājumu tiks iegūti pētījuma laikā un tāpēc šobrīd Labklājības ministrija negribētu norādīt tehniskajā specifikācijā uz kādu konkrētu iztikas minimuma standartu.

Lidija Spārīte jautā, vai tas ir iekļauts tehniskajā specifikācijā.

Elīna Celmiņa atbild, ka ir iekļauts, jo pētnieku uzdevums ir sākotnēji apzināt, kāda ir citu valstu situācija un pieredze, kādi ir standarti iztikas minimuma groza aprēķināšanai un pielietošanai, un tad viņi sniegs priekšlikumu, kuriem māsaimniecību veidiem un kādus no groza tipiem, absolūto, relatīvo vai kvazi-absolūto, ir lietderīgi lietot un izstrādāt. Labklājības ministrija gribētu virzīties uz to, ka iztikas minimuma grozs ir sasaistīts ar iedzīvotāju pamatvajadzību nodrošinājumu.

Elīna Celmiņa iepazīstina klātesošos ar trešo Centrālās statistikas pārvaldes komentāru, ka tehniskajā specifikācijā izvirzītais mērķis, piedāvājot izveidot grozus dažādiem māsaimniecību veidiem pēc indivīdu vecuma, dzimuma un citām pazīmēm, ir pārāk ambiciozs, un ka Centrālā statistikas pārvalde iesaka izvairīties no teritoriālajiem iedalījumiem un dalījuma pēc sociālām grupām, ar pensionāru grozu kā iespējamo izņēmumu.

Elīna Celmiņa sniedz komentārus, ka Eiropas Savienības līmenī tiek izstrādāti iztikas minimuma grozi, ņemot vērā vecuma grupas, ko apliecina pētījums, uz kuru ir atsauce tehniskajā specifikācijā. *Elīna Celmiņa* komentē, ka teritoriālā iedalījuma faktora ietveršana paredz cenu analīzi teritoriālajā griezumā, nevis atšķirīgu komponentu iekļaušanu grozā atkarībā no reģionā.

Lidija Spārīte, norāda, ka cenas apsekojumos tiek apkopotas tikai par Latviju kopumā, neizdalot kategorijas lauki-pilsētas, un jautā, kā tiek plānots ievākt informāciju par cenu pēc teritoriālā iedalījuma lauki-pilsētas.

Elīna Celmiņa komentē, ka, iespējams, ir jāvirzās no iepriekšējās pieredzes, kā cenu apsekošana notika, uz jaunu metodoloģiju. Ja zinām, ka pārtikas preču cenas lielpilsētās un laukos ir dažādas un ka pētnieki izvērza šādu nosacījumu, tad metodoloģija paredzēs, ka īres maksas un pārtikas preču cena tiks savākta reģionālā līmenī.

Lidija Spārīte jautā, kas to darīs, jo CSP to nedara.

Elīna Celmiņa atbild, ka šobrīd nav jādomā, vai CSP ir šāda funkcija vai nav. Nepieciešams, lai pētnieki pasaka, vai tas ir lietderīgi. Ja tiks konstatēts, ka tas ir lietderīgi, taču ikdienas pielietojumā tiks secināts, ka tas ir dārgi un nesamērīgi un atšķirības nav tik lielas, tad lemsim, ka tas netiks darīts. Taču, ja būs pamatoti apsvērumi, ka atšķirības ir tik nozīmīgas, ka tas būtu jādara, tad mēs kopīgi meklēsim veidus, kā to var nodrošināt. CSP ir arī reģionālās vienības.

Lidija Spārīte atbild, ka cenas pa reģioniem tomēr netiek vāktas.

Inguss Alliks komentē, ka, ja nonāks līdz rezultātam, ka Latvijā ir jābūt teritoriāli atšķirīgiem groziem pēc cenām, tad tiks lemts kā rīkoties tālāk. Labklājības ministrija saprot, ka šobrīd CSP tiek apsektas cenas attiecināmas tikai uz Latviju kopumā, vienlaikus ministrija uzskata, ka tādēļ iztikas minimuma groza izstrāde nevar apstāties.

Jānis Felsbergs norāda, ka Labklājības ministrijas darbinieki pagājušā gada pirmajā ceturksnī bija Eiropas Komisijas apmācībā saistībā ar vienāda groza jautājumu Eiropas mērogā, un jautā, vai tiešām bija uzstādījums, ka jāizstrādā viens iztikas minimuma grozs. Un saistībā ar izvēli par iztikas minimuma groza veidu daudzumu, var minēt, ka ir zināms, ka apmācībās izskanēja piemēri, ka Beļģijai bija 29 iztikas minimuma grozi, Dānijai 21 iztikas minimuma grozs.

Elīna Celmiņa informē, ka pieminētā aktivitāte nebija apmācības, bet seminārs par rezultātiem. Tajā netika stāstīts par iztikas minimuma groza metodoloģiju, bet jau par metodoloģijas pielietošanas iznākumu. Saistībā ar šo faktu Labklājības ministrija paredz, ka pētniekiem uzdevumu sagatavošanai ir jāveic priekšizpēte un jāizmanto vairāki avoti, iekļaujot vismaz tos, kuri ir uzskaitīti tehniskajā specifikācijā, t.sk. jāveic iepriekšējās

Eiropas Komisijas pētījuma metodoloģijas apzināšana un iepazīšanās ar Eiropas Savienības 28 valstu pieredzi, kā arī ar iepriekšējo Latvijas iztikas minimuma groza metodoloģiju, ko CSP pieminēja ceturtajā komentārā.

Elīna Celmiņa komentē trešo komentāru, norādot, ka vēlas palikt pie tā, ka tas ir uzdevums, kas šobrīd arī parādās tehniskajā specifikācijā. Pētnieku uzdevums būs noteikt un pamatot izvēlētos mājsaimniecību veidus indivīdu vecuma, dzimuma un citu pazīmju griezumā, kā arī noteikt un pamatot teritoriālo griezumus, kādā tiks veikta cenu novērošana. Tā kā SIPKK saskaņos visus starpnodevumus un gala ziņojumu, tad būs iespēja uzdot jautājumus pētniekiem, vai izteiktie apsvērumi ir pietiekami pārlicinoši, un paust savu viedokli.

Pēteris Leiškalns piebilst, ka nebūtu vēlams nonākt līdz tam, ka skolotājiem un citām profesiju grupām būtu katram savs iztikas minimuma grozs. Būtu svarīgi, ka ir ņemts vērā sadalījums pēc vecumiem un darbaspējas, un mājsaimniecību veidiem, piemēram, divi pieaugušie un viens bērns, divi bērni un viens pieaugušais utml.

Elīna Celmiņa atbild, ka tā ir arī paredzēts tehniskajā specifikācijā.

Elīna Celmiņa iepazīstina klātesošos ar ceturto Centrālās statistikas pārvaldes komentāru par to, ka nepieciešams papildināt tehniskās specifikācijas 3.1.2.2. punktu, definējot konkrētas prasības iztikas minimuma groza jaunās metodoloģijas izstrādātāja profesionālajai kvalifikācijai un šajā punktā minēto “noteiktu jomu speciālistu” profesionālajai kvalifikācijai, un sniedz priekšlikumu, ka noteikti būtu jāpiesaista uztura zinātnieki un, iespējami, ārvalstu eksperti vai pētnieciskās organizācijas.

Elīna Celmiņa sniedz atbildi, ka atturas šobrīd nosaukt konkrētu speciālistu kvalifikāciju. Piedāvā atvērta saraksta risinājumu, kurš vēl tiks apspriests ar juristiem un iepirkuma speciālistiem. Izveidojot slēgtu sarakstu pastāv risks, ka kādas nepieciešamās jomas speciālists var tikt neiekļauts vai arī nebūs pieejams Latvijā, vai atbilstošās zināšanas un pieredze kandidātam būs, taču neatbildīs tam, kā tas tiks nosaukts. Piemēram, mājokļa joma būs svarīga iztikas minimuma groza izstrādē, taču šobrīd precīzi pateikt, kā pareizi nosaukt atbilstošu profesionāli, nav iespējams. Būs nepieciešams speciālists, kurš saprot, kur un kādā metodoloģijā balstīt dzīves standarta normatīvus.

Dace Strautkalne iesaka, ka, ja ir norādīta pamatpakete nepieciešamo speciālistu sarakstam, tad var norādīt, ka pretendenti ir tiesības papildus piesaistīt nepieciešamos speciālistus, kas ļaus nodrošināt pasūtījuma izpildi. Plānošanas reģionos bija tāda pieredze. Vienlaikus iesaka iepazīties ar pašvaldību attīstības programmām un to, kādi speciālisti ir nepieciešami to izstrādē, jo attīstības programmā ir jāskata visas jomas: gan sociālā, gan mājokļa, gan vides un veselības jomas.

Jānis Felsbergs iesaka aplūkot Igaunijas un Lietuvas pieredzi grozu izstrādē.

Elīna Celmiņa iepazīstina klātesošos ar nākamo Centrālās statistikas pārvaldes komentāru par to, ka nepieciešams tehnisko specifikāciju pēc punkta 3.1.2.2. papildināt ar punktu, kas paredz izvērtējumu un plašu apspriešanu pēc pirmo nodevumu izpildes. Izpildītājs var ķerties pie aprobācijas, kad priekšlikumi ir apspriesti ne vien ar pasūtītāju, bet arī ar sociālajiem partneriem un ekspertiem.

Elīna Celmiņa informē, ka eksperti ir iekļauti SIPKK, SIPKK ir tas, kas pārrauga, saskaņo un sniedz atzinumu. Pieņemšanas un nodošanas akts tiek parakstīts pēc tam, kad tiks saņemta SIPKK atgriezeniskā saite un atzinums, kā arī pieņemta iesniegtā nodevumu gala versija pēc precizējumu iestrādes. Daļēji Labklājības ministrija ņēma šo priekšlikumu vērā, jo paredz tehniskajā specifikācijā punktu, ka pēc pasūtītāja pieprasījuma ir jāveic prezentācija vai apspriešana citās komitejās vai padomēs. Tādējādi, ja līguma izpildes laikā tiks konstatēta nepieciešamība pēc izpildītāja dalības iepriekšminētajos pasākumos, šāda iespēja tiks nodrošināta.

Elīna Celmiņa iepazīstina klātesošos ar noslēdzošo Centrālās statistikas pārvaldes septīto ieteikumu, ka, definējot 3.2. punktā noteiktos uzdevumus, jāņem vērā, ka laukos ir salīdzinoši liels īpatsvars pārtikas produktu patēriņam no piemājas saimniecībām.

Elīna Celmiņa izskaidro viedokli, kas pamato, ka iepriekšminētais ieteikums ir subjektīvs un to nedrīkst noteikt kā izvērtējamu kritēriju vairāku apsvērumu dēļ. Pirmkārt, mazdārziņš var būt arī pilsētas teritorijā, otrkārt, laukos mazdārziņa izmantošana var būt atkarīga arī no veselības stāvokļa. Tāpat laukos dzīvojošajiem iedzīvotājiem var būt citas pozīcijas, kuras var būt dārgākas.

Elīna Celmiņa iepazīstina klātesošos ar pirmo no Veselības ministrijas saņemto viedokli, kura ietvaros tiek ieteikts pretendētājam iepazīties ar vispārējas informācijas sadaļā minēto līdzšinējo iztikas minimuma groza izstrādes praksi, tajā skaitā ņemot vērā Antverpenes Universitātes pētījuma rezultātus un pamatojoties uz secinājumiem, piedāvāt Latvijas situācijai piemērotu metodoloģijas izstrādes modeli.

Elīna Celmiņa skaidro, ka tas jau ir iekļauts tehniskajā specifikācijā. Antverpenes Universitāte ir tā, kura veica Eiropas Komisijas pasūtīto visu ES 28 valstu iztikas minimuma grozu pētījumu. Labklājības ministrija ir iekļāvusi tehniskajā specifikācijā to, ka pētniekiem ir jāiepazīstas ar pētījuma rezultātiem.

Elīna Celmiņa iepazīstina klātesošos ar otro no Veselības ministrijas saņemto viedokli par to, ka jānosaka apjoms vai groza ietvars, uz ko jātiecas.

Elīna Celmiņa komentē, ka zināmā mērā tam var piekrist tik tālu, ka tehniskajā specifikācijā paredzētu atsauci uz pamatvajadzībām, kas šobrīd figurē sociālās jomas likumdošanā. Pārējo preču un pakalpojumu apjomu, normatīvo daudzumu izstrādi Labklājības ministrija vēlētos atstāt pētnieku ziņā. Pētniekiem būtu pateikts, ka groza saturam vai tvērumam jābūt attiecināmām uz vai jābūt saistībā ar tām pamatvajadzībām, kuras šobrīd likumdošanā tiek pieminētas zem pamatvajadzību definīcijas.

Elīna Celmiņa iepazīstina klātesošos ar trešo no Veselības ministrijas saņemto ieteikumu papildināt 4.1.punktā minēto nodevumu laika grafiku ar papildus termiņiem, kas paredzēti starpnodevumu saskaņošanai un precizēšanai.

Elīna Celmiņa informē, ka tehniskajā specifikācijā neparedz desmit dienu saskaņošanu, bet tas tiks darīts līguma nosacījumos, kad katrs starpnodevums tiek pieņemts pēc tam, kad SIPKK sniegs savu atzinumu, kam tiek dots desmit dienu laiks.

Jānis Felsbergs jautā, vai pensionāru iztikas grozs tiks izdalīts.

Elīna Celmiņa atbild, ka ir jāatgriežas pie CSP trešā komentāra, ka to mēs atstājam pētnieku ziņā. Eiropas Komisija pensionārus atsevišķi neizdalīja.

Ingus Alliks komentē, ka viens no apsvērumiem ir tas, ka veselības stāvoklis pensionāriem ir ļoti atšķirīgs, tā nav homogēna grupa. Iespējams, ka pētījums parādīs, ka Latvijā ir nepieciešams atsevišķi izdalīt pensionārus. Pašreiz netiek izvirzīts, ka pensionāru grozs būtu atsevišķi izdalāms.

Elīna Celmiņa komentē, ka jāsaņemas profesionāls pētnieku darbs, saņemot kvalitatīvus, pierādījumus balstītus priekšlikumus. Šobrīd tehniskā specifikācija ļauj izveidot vairāk nekā vienu iztikas minimuma grozu, skatoties pēc mājāsaimniecību veidiem un vecuma grupām.

Ingus Alliks piebilst, ka arī pensionārs var būt viens vai vairāki vienā mājāsaimniecībā attiecīgajā vecuma grupā.

Jānis Felsbergs atbild, ka būtu jāskata, piemēram, Austrijas pieredze.

Elīna Celmiņa atbild, ka ir jāļauj pētniekiem pētīt un sniegt priekšlikumus par iztikas minimuma grozu atbilstoši Latvijas situācijai specifiskai.

Ingus Alliks piebilst, ka, ja kādam ir vērtīgs ieteikums saistībā ar šī projekta izstrādi, joprojām ir iespēja to izteikt, sazinoties ar projekta vadītāju.

3.

Sieviešu un vīriešu vienlīdzīgu iespēju un tiesību nodrošināšanas plāns 2016.-2018. gadam projekts (Agnese Gaile)

Diskusijā piedalās: Agnese Gaile, Dace Strautkalne, Ingus Alliks.

Agnese Gaile iepazīstina klātesošos ar projektu „Pamatnostādnes sieviešu un vīriešu vienlīdzīgu iespēju un tiesību nodrošināšanai 2016.-2020.gadam”, aicina iepazīstināt ar aktuālo prezentāciju (pielikumā).

Agnese Gaile informē, ka dzimumu līdztiesības jeb vienlīdzīgu iespēju un tiesību nodrošināšana ir horizontāls jautājums, kas skar ikvienu politikas jomu, uzsverot citu ministriju un Nevalstisko organizāciju iesaisti.

Agnese Gaile informē, ka nevienlīdzīga situācija dažādās jomās ietekmē kopējo sabiedrības labklājību un rada ietekmi ilgtermiņā. Min konkrētus piemērus.

Agnese Gaile iepazīstina ar pamatnostādņu un politikas mērķi.

Agnese Gaile, balstoties uz iepriekš minētajām politikas problēmām, iepazīstina ar četriem rīcības virzieniem.

Dace Strautkalne uzdot jautājumu, vai ir skatīts, kuri stratēģiskie atbalsta mērķi ir tie, kuros rīcības virzieni tiktu īstenoti. Jautā, kas būs atbildīgie ieviesēji.

Agnese Gaile sniedz atbildi, ka uzdevumi pie katra no rīcības virzieniem ir formulēti, taču nav iekļauti prezentācijā. Uzdevumi ir izstrādāti balstoties arī uz to, kas paredzēts citos nozaru plānošanas dokumentos.

Dace Strautkalne uzsver, ka tieši plānošanas reģioniem ir grūti pieteikties programmās, jo tie nespēj veikt izmaiņas plānošanas dokumentos nacionālā līmenī.

Jānis Felsbergs iepazīstina ar Zviedrijas atalgojuma sistēmas modeli un Igaunijas vienuļā pensionāra modeli.

Jānis Felsbergs, Ingus Alliks, Agnese Gaile diskutē par pensiju un algu atšķirībām Latvijā un Igaunijā.

Ingus Alliks uzsver *Jānim Felsbergam*, ka, lai panāktu izmaiņas, Latvijā jāmaina finansēšanas pamati un jāatrod pareizais risinājuma modelis.

4. Citi jautājumi. (I.Alliks)

Nav.

Sēdes noslēgums 16:30.

Pielikumā sēdes materiāli:

1. Komitejas sēdes darba kārtība.
2. Prezentācija par aktuālo informāciju par ESF projekta (Nr. 9.2.1.2/15/I/001) «Iekļaujoša darba tirgus un nabadzības risku pētījumi un monitorings» aktivitātēm nr. 1 un 4
3. Pamatnostādņu projekts 090616

Komitejas vadītājs

I.Alliks

Protokolēja

E.Celmiņa